Päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnin uudistaminen strategian mukaiseksi

Hyvinvointijaos 24.11.2026
634/00.01.03/2026

Valmistelija hyvinvointikoordinaattori Eliisa Girsén, puh. 044 740 1123

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi (EVA) on suunnittelun ja päätöksenteon työväline. Sen avulla voidaan arvioida valmisteltavan päätöksen mahdollisia vaikutuksia. EVA:n laatiminen kuuluu kaikille toimialoille ja perustuu lainsäädäntöön (mm. Kuntalaki, Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, Tasa-arvolaki, Maankäyttö ja rakennuslaki).

Siilinjärven kunnassa päätösten vaikutusten ennakkoarviointia on toteutettu 1.8.2020 lähtien (Kh 25.05.2020 § 88) kaikilla palvelualueilla ja ohjeita sekä lomaketta on tarkasteltu edellisen kerran vuonna 2023. Siilinjärven kunnan päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnin toimintamalli ja arviointikriteerit perustuvat voimassa olevaan kuntastrategiaan. Kunnan strategian uudistaminen on johtanut myös EVA-prosessin ja arviointisisältöjen päivittämiseen vastaamaan uuden kuntastrategian tavoitteita, painopisteitä ja vaikutusten arvioinnin tarpeita. Päivittämisestä on ollut vastuussa EVA-kehittämisryhmä, johon on kuulunut valmistelijoita jokaisesta toimielimestä.

Päivityksen tueksi on laadittu sähköiset kyselyt viranhaltijoille sekä luottamushenkilöille ja täydennetty kyselyistä saatuja tuloksia haastattelemalla viranhaltijoita sekä luottamushenkilöitä. Samanaikaisesti sisällöllisen päivityksen kanssa EVA:n laatiminen on siirretty digitaaliseen ympäristöön, jonka tavoitteena on sujuvoittaa arviointien laatimista, parantaa tiedon hyödynnettävyyttä sekä lisätä arviointien yhdenmukaisuutta ja vaikuttavuutta.

Uudessa EVA:ssa vaikutuksia tarkastellaan seuraavista kokonaisuuksista:

- elinvoima, yritykset ja työllisyys
- talous
- palvelut ja vapaa-aika
- hyvinvointi, terveys ja yhdenvertaisuus
- osallisuus, yhteisöllisyys ja kansalaisyhteiskunta
- ympäristö, ilmasto ja elinympäristö
- henkilöstö
- kuntakuva ja vetovoima.

Vaikutusten arviointia on tarkennettu pisteytyksellä. Jokaisesta tunnistetusta vaikutuksesta arvioidaan vaikutuksen suunta, laajuus ja kesto.

Uuteen EVA-prosessiin kuuluu myös päätöksen vaikutusten seuranta. Arvioinnin yhteydessä määritellään ajankohta, jolloin keskeisten vaikutusten toteutumista tarkastellaan. Seurantapäivän on oltava viimeistään neljän vuoden kuluttua päätöksentekohetkestä, mutta ajankohta valitaan vaikutusten luonteen perusteella.

Uudistuneen EVA:n vaikutukset, pisteytykset sekä ohjeet ovat esityslistan liitteenä. Päivitetty päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnin prosessi

(vaikutukset, pisteytykset, työkalu ja ohjeet) korvaa kunnassa aikaisemmin käytössä olleen EVA-prosessin ja tulee voimaan 1.1.2027 alkaen.

Päätöksen vaikutusten ennakkoarviointi:

Päätösehdotus

Hyvinvointijaos päättää esittää kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi

- liitteen mukaiset vaikutukset uuden EVA-prosessin arvioitaviksi vaikutuksiksi,
- laskentamallin vaikutusten pisteytykseen

1.1.2027 alkaen ja saattaa nämä edelleen tiedoksi kunnanvaltuustolle.

Päätös